

Referat af møde i Det Veterinærmedicinske Råd

18. juni 2025 kl. 10.05-15.30
Frederiksberg

Deltagere:

Formand Hans Henrik Dietz - Københavns Universitet, udpeget af Det Veterinære Sundhedsråd
Trine Christner Månsson – Landbrugets Veterinære Konsulentttjeneste, udpeget af Den Danske
Dyrlægeforening
Nina Ank – Region Nordjylland, udpeget af Lægeforeningen
Ute Wolf Sönksen – Statens Serum Institut
Jens Peter Nielsen - Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Københavns Universitet
Gideon Ertner – Sundhedsstyrelsen – kun pkt. 2
Katharina Vester – Fødevarestyrelsen
Helle Krogh – Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Københavns Universitet
Niels Christian Kyvsgaard – Lægemiddelstyrelsen
Håkan Vigre - Fødevareinstituttet, Danmarks Tekniske Universitet
Helene Rugbjerg – Sekretariat for Det Veterinærmedicinske Råd, Fødevarestyrelsen
Jensine Wilm – Sekretariat for Det Veterinærmedicinske Råd, Fødevarestyrelsen
Hanne Christensen – Sekretariat for Det Veterinærmedicinske Råd, Fødevarestyrelsen – kun pkt. 3 og 4

Referenter:

Helene Rugbjerg, Jensine Wilm

Dagsorden:

Pkt. 1. Universitetshospitalet for familiedyr

Rundvisning på hospitalet.

Pkt. 2. Antibiotikaanvendelse til familiedyr

Lektor Peter Panduro Damborg præsenterede antibiotikaforbrug og resistensforhold hos familiedyr. Forbrugsdata til kæledyr er ikke så præcise som til produktionsdyr. Der blev refereret til forbrugsopgørelser i Danmap. Forbrug af cefalosporiner til familiedyr har gennemgået et stor fald siden udgivelse af guideline til familiedyr i 2012, mens forbruget af fluorokinoloner ikke er ændret siden da. Der er set et faldende forbrug af bredspektrede penicilliner siden 2016 – 2018, hvilket er en positiv udvikling, da det er et forbrug, som der har været fokus på.

Danske AMR-data for familiedyr (hund og kat) har historisk set ikke været systematiseret. Der er nu lidt mere fokus på AMR-overvågning i kliniske isolater fra familiedyr efter dannelse af Dansk Veterinær Konsortium, hvor der efter planen hvert andet år skal opgøres resistensdata med henblik på publicering i DANMAP. Danske resistensdata er opgjort på basis af prøver indsendt til Sund Vet Diagnostik på Institut for Veterinær og Husdyrvidenskab, KU. Typning af *E. coli* resistent overfor 3. generations cefalosporiner, indsamlet i perioden 2012-2022, har identificeret isolater, som kunne have et zoonotisk potentiale. Resistensniveauet i kliniske *E. coli* (n=401) og *Staphylococcus pseudintermedius* (n=470) isolater fra familiedyr i 2023-2024 er stabilt i forhold til tidligere år. Der er blandt andet et fortsat lavt niveau (ca. 5%) af

ESBL-producerende *E. coli* og methicillinresistente *S. pseudintermedius* (MRSP). Isolaterne kommer primært fra familiedyrshospitalet på Københavns Universitet, men der samles også isolater fra resten af landet. Prøveanalyserne er betalt af familiedyrsejerne. Peter fortalte om EARS-Vet, som han er i spidsen for i regi af Joint Action Antimicrobial Resistance and Healthcare-Associated Infections (EU-JAMRAI), med det formål at samle resistensdata i dyr på EU-niveau. Projektet er 4-årigt, men håbet er, at der kan findes finansiering til at fortsætte det udover projektperioden.

Eksempler på anden forskning i antibiotikaresistens hos familiedyr er fund af 14 pct. clindamycinresistens hos *S. pseudintermedius* fra hunde med førstegangs-pyodermi og fem pct. ampicillinresistens i *E. coli* fra urinvejsinfektioner hos hunde i primærpraksis. Disse resistensniveauer er væsentligt lavere end i ovennævnte overvågning. Dette indikerer bias som følge af en overvægt af prøver fra patienter, som tidligere har været behandlet med antibiotika, herunder henvisningspatienter.

Lektor Lisbeth Rem Jessen fortalte om rational brug af antibiotika til familiedyr og udarbejdelse af guidelines. Den Danske Dyrlegeforening har udgivet en antibiotikavejledning for familiedyr i samarbejde med Københavns Universitet i 2012 samt en revideret udgave i 2019. Den er oversat til 12 sprog og anvendes derfor også bredt internationalt. Det er et konsensusdokument, dvs. det er ikke evidensbaseret. Vejledningen giver sygdomsspecifikke retningslinjer samt en prioritering af antibiotika til familiedyr, som stort set er i overensstemmelse med EMA-klassifikationen. Vejledningens effekt er undersøgt på baggrund af, om dyrlægerne havde læst vejledningen eller ej, som viste en god effekt.

I regi af European Network for Optimization of Veterinary Antimicrobial Treatment (ENOVAT) er der guidelines på vej, som er evidensbaserede, og som kan modificeres til nationale guidelines ved hjælp af Grade metoden. GRADE er den foretrukne metode til evidenssyntese til brug i guidelines humant (bruges af sundhedsstyrelsen, WHO etc). GRADE kan bruges til veterinære guidelines ved at inddrage dyrevelfærd og public health. World Small Animal Veterinary Association har lavet en infographic af en evidensbaseret vejledning til behandling af diarree hos hund på baggrund af ENOVAT undersøgelsen. Flere guidelines er i pipeline på f.eks. urinvejsinfektioner i ISCAID regi og Kirurgisk profylakse hos familiedyr og Bovine Respiratory Disease i ENOVAT regi.

Fremover vil der være løbende opdatering af den danske antibiotikavejledning til familiedyr på baggrund af metodegrundlaget fra ENOVAT arbejdsgruppen. Guidelines forpligter, da de skal være opdaterede, men ressourcerne er en udfordring. Der er oprettet et center for veterinære guidelines på Københavns Universitet, efter at projektstøtten fra ENOVAT udløb.

Pkt. 3. Resultater af MRSA-overvågning for 2024

Hanne Christensen præsenterede MRSA overvågningen for 2024. Konventionelle slagtegrise, slagtekyllinger og slagtekalkuner er blevet undersøgt for husdyr-MRSA i 2024 og der blev fundet 97 pct. positive besætninger med slagtegrise, 1 pct. positive besætninger med slagtekyllinger og 0 pct. positive besætninger med slagtekalkuner.

Pkt. 4. Samarbejdet i Dansk Veterinær Konsortium (DKVET)

Nina Ank refererede kort fra et arbejds møde i DKVET om risikovurderinger og bestillinger heraf. DKVET består af Københavns Universitet og Statens Serum Institut, der har en samlet bevilling på området, idet begge institutioner i fællesskab bød på opgaven, da den var i udbud. Ordningen rummer mulighed for omprioritering af opgaverne ved den årlige planlægning af budgettet.

Pkt. 5. Gult kort-ordningen for grise

Jensine Wilm præsenterede gult korts historie siden starten i 2010. Differentieret vægtning af antibiotika, med højere vægtning af antibiotika, som er særligt kritiske for human brug, blev inkluderet i 2016.

Grænseværdier er blevet nedjusteret 5 gange, og der udstedes typisk flere gule kort efter sækning af grænseværdierne. Der har været få påbud om skærpet tilsyn, mens ingen røde kort er blevet udstedt endnu. De politiske målsætninger for begrænsning af antibiotika til dyr indebærer en reduktion på 10 pct. af den totale mængde antibiotika registreret til alle dyrearter mellem 2010-2013 og yderligere 15 pct. til grise mellem 2015-2018.

Katharina Vester præsenterede den praktiske håndtering af påbud om Gult kort, som håndteres af Fødevarestyrelsens Veterinærrejseshold. Påbud om Gult kort indebærer i første omgang en høring med mulighed for indsigelse, og derefter træffer veterinærrejsesholdet en afgørelse om påbud/forbud. Da påbuddet er en sanktion, følges der op med et uanmeldt kontrolbesøg. På kontrollen laves en stikprøvevis medicinkontrol.

Pkt. 6. Eventuelt

Næste møde er 22. – 23. september. Der efterspørges emner til dagsordenen til næste møde, samt ønsker til oplægsholdere. Der ønskes tillige tilkendegivelse om ønske om besøg i en grisebesætning senere på året.